

סיכומי הדף היומי

מחודדים | ת"ר ושונתם שיהיו דברי תורה | בפ"ך (קידושין ל')

לעילוי נשמת אימי מורתי מרת שיינדל חיה חוה גאסט ע"ה בת הר"ר משה רוזנבאום זצ"ל נלב"ע יום רביעי כ"ט טבת תשע"ד ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת מרת פייע ציפורה גאסט ע"ה בת ר' מרדכי אשת ר' אברהם ז"ל נלב"ע כ"ט שבט תשכ"א ת.נ.צ.ב.ה.

מערכת: 073-249-0403 | sikumhadaf@bezeqint.net

הלימוד בעלון זה לע"נ מייסד ומקים "סיכומי הדף היומי - מחודדים" הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל בהרה"ח ר' בנימין ביינוש זצ"ל נלב"ע בצפרא דשבתא לסדר "בקרובי אקדש" כ"ו ניסן תשע"ז ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת אבי מורי הר"ר צבי בן ר' אברהם גאסט ז"ל נלב"ע י"ט תשרי תשס"ד לפ"ק ת.נ.צ.ב.ה. לעילוי נשמת אחי הר"ר משה בן ר' צבי גאסט ז"ל נלב"ע ל"ג בעומר תשס"ז לפ"ק ת.נ.צ.ב.ה. לעילוי נשמת הרב אברהם בן חיים גאסט ז"ל נלב"ע ו' טבת תש"ב ת.נ.צ.ב.ה.

יום ראשון פרשת בלק - י"א תמוז תשע"ח

דף ע"ב

מי שהיו לו חבילי תילתן של כלאי הכרם - ידלקו. נתערבו באחרים, ואחרים באחרים, נחלקו תנאים בדבר:

לשיטת רבי מאיר - כולן ידלקו, שכל שדרכו למנות מקדש. ונחלקו אמוראים בשיטתו: לרבי יוחנן 'את' שדרכו לימנות שנינו, כלומר שאין לך אדם שמוכרם בלא מנין. ולריש לקיש 'כל' שדרכו לימנות שנינו, שכל שיש בני אדם המקפידים ומוכרים במנינים, אף על פי שיש שאין מקפידים כל כך ומוסיפים יתירה או מוכרים ביחד בלא מנין, אינם בטלים.

לשיטת חכמים - יעלו באחד ומאתים. ורק ששה דברים מקדשים את המתערבים בהם, לפי שהם גדולים ודמיהן יקרים וחשובים במנין. ואלו הן: אגוזי פרך, רימוני באדן, חביות סתומות, חילפי תרדין, קילחי כרוב, ודלעת יונית. ורבי עקיבא מוסיף ככרות של בעל הבית. הראוי לערלה ערלה, והראוי לכלאי הכרם כלאי הכרם.

בעלי חיים אסורים ששנינו שאין בטלים ברוב - לריש לקיש רבי מאיר היא, שכיון שדרכם לימנות, אע"פ שיש שמוכרים אותם בלא מנין, אינם בטלים. ולרבי יוחנן - לרב פפא, רבי יהושע היא ששנה בדין ליטרא קציעות שכל דבר שיש בו מנין אינו בטל אפילו כשאיסורו מדרבנן. (ולרב אשי (להלן עג). הכל מודים שבעלי חיים חשובים ואינם בטלים).

יום שני פרשת בלק - י"ב תמוז תשע"ח

דף ע"ג ע"א

ליטרא קציעות שדרסה על פי עיגול ואינו יודע באיזו עיגול דרסה, או על פי חבית ואינו יודע באיזו חבית:

לשיטת רבי מאיר: לרבי אליעזר - רואין את העליונות כאילו הן פרודות, והתחתונות מעלות את העליונות, שאם יש מאה בתחתונות ובעליונות ביחד מותרים. ולרבי יהושע - אם יש מאה פומין

שבת קודש פרשת חוקת - י' תמוז תשע"ח

פרק שמיני - כל הזבחים

דף ע"א

כל הזבחים שנתערבו בהן חטאות המתות או שור הנסקל - אפילו נתערב אחד מהם בריבוא של היתר, ימותו כולם.

נתערבו בשור שנעבדה בו עבירה שהוא פסול להקרבה ומותר להדיוט - כגון בשור שהמית אדם ע"פ עד אחד או ע"פ הבעלים, ברובע ונרבע, במוקצה ונעבד, באתנן ומחיר, בכלאים ובטריפה, ביוצא דופן, ירעו עד שיסתאבו, וימכרו, ויביא בדמי היפה שבהן מאותו המין.

נתערבו בחולין תמימים - ימכרו החולין לצורכי אותו המין.

נתערבו קדשים בקדשים: מין במינו - זה יקרב לשם מי שהוא, וזה יקרב לשם מי שהוא. מין בשאינו מינו - ירעו עד שיסתאבו, ויביא בדמי יפה שבהן ממין זה, ובדמי היפה שבהן ממין זה, ויפסיד המותר מביתו.

נתערבו בככור ובמעשר - ירעו עד שיסתאבו, ויאכלו בככור וכמעשר.

כל שני מיני קדשים יכולים להתערב - חוץ מן החטאת והאשם, שניכרין זה מזה.

ממה ששנינו בתמורה שכל האסורין למזבח אסורים בכל שהן הרובע והנרבע וכו', לא למדנו אלא כשהמעורבים אסורים לגבוה, וכאן למדנו שגם אלו שאסורים להדיוט אסורים. ומכאן לא שמענו אלו שאין אסורים בהנאה כגון רובע ונרבע בכמה הם אסורים, לכך שנינו בתמורה שאסורים 'בכל שהן', וכאן השמיענו התנא מה תקנתם.

וממה ששנינו בע"ז ששור הנסקל אסור בכל שהן, לא למדנו אלא לאסור להדיוט, אבל לא שנפסיד לגבוה. ומכאן לא שמענו אלא לאסור קדשים שהוא מאוס לגבוה, אבל לענין חולין הייתי אומר שאיסורי הנאה בטלים ברוב.

יעלו, ואם לאו הפומין אסורים והשולים מותרים.

לשיטת רבי יהודה: לרבי אליעזר - אם יש שם מאה פומין יעלו וכו'. ולרבי יהושע - אפילו יש שם שלש מאות פומין לא יעלו, שכל שדרכו לימנות אינו בטל.

דרסה בעיגול ואינו יודע באיזה מקום בעיגול, אם לצפונה או לדרומה - לדברי הכל יעלו, כיון שהאיסור אינו בעין אין כאן דבר שבמנין כלל.

דף ע"ג ע"ב

לשיטת רב אשי בעלי חיים חשובים הם, ואין בטלים ברוב לדברי הכל. ולפיכך זבחים שנתערבו בהם בעלי חיים שאסורים, אסורים.

ואם ימשוך אחד מן הבהמות, אינו ניתר להקרבה מדין 'כל דפריש מרובא פריש' - לפי שהאיסור עדיין עומד במקומו, ו'כל קבוע כמחצה על מחצה'. וגם אם ינודו כל הבהמות, אסרוהו חכמים גזירה שמא ימשוך אחד אחד ואסור משום קבוע.

לאחר שאמרו חכמים שלא להקריב את התערובת, אם הקריבו אינו מרצה - לדברי האומר בעלי חיים נדחין. ולסובר שבעלי חיים אינם נדחין, אם הקריבו מרצה.

חטאת (העוף) שנתערבה בעולה ועולה בחטאת - אפילו אחת בריבוא, ימותו כולן. ואם לא נמלך הכהן והקריבם, לסובר בעלי חיים אינם נדחים מרצה, לפיכך אם עשאן למעלה העולה כשירה והחטאת פסולה, עשאם למטה החטאת כשירה והעולה פסולה, עשה אחת למטה ואחת למעלה, שניהן פסולות, שאני אומר חטאת קריבה למעלה ועולה למטה. ולסובר שבעלי חיים נדחין, בכל אופן פסולות.

גם הסובר שבעלי חיים אינם נדחין, מודה ששחוטים נדחין. - ולחנן המצרי גם שחוטים אינם נדחין, שסובר שאפילו אם דם שער הפנימי בכוס, ומת המשתלח, מביא חבירו ומזווג לו. וכן סובר רבי אליעזר שאמר על אברי בעל מום ואברי עולות תמימות הרבה שנתערבו, והקריב אחד מן הראשים קודם שנמלך, שיקרבו כל הראשים.

יום שלישי פרשת בלק - י"ג תמוז תשע"ח

דף ע"ד ע"א

טבעת של עבודת כוכבים שנתערבה במאה טבעות, ונפלה אחת מהם לים הגדול - רבה בר אבון התיר למכור את כולן שנים שנים, שסובר כרבי אליעזר שאברי בעל מום שנתערבו באברי עולות תמימות, והקריב אחד מן הראשים קודם שנמלך, שיקרבו כל הראשים שנים שנים, שמאחר שאחד מן השנים אינו בעל מום, שהרי לא נתערב בו אלא בעל מום אחד, אנו תולים שגם השני מן התמימות, והבעל מום כבר נקרב מתחילה. וכך גם כאן אם מוכר שנים, אנו תולים שהטבעת של איסור נפלה לים. ולשיטת התנא במשנתנו שזבחים שנתערב בהם

שור הנסקל ימותו כולם, אבל אם מת אחד מהם אין תולים לומר שהאיסור מת, אסור למכור את כל הטבעות.

טבעת של עבודת כוכבים שנתערבה במאה טבעות, ופרשו ארבעים למקום אחד, וששים למקום אחר - לרב, אם נפלו כל הארבעים למקום אחד, אינם אוסרות, שאנו תולים שהאיסור נמצא בששים שהם הרוב. ואם נפלו כל הששים למקום אחד, אוסרות. ואם פירשה אחת מן הששים, אינה אוסרת, שאנו תולים שהאיסור נשאר בחמשים ותשע שהם הרוב. ולשמואל אוסרות בכל אופן, כי 'הנח לעבודת כוכבים שספיקה וספק ספיקה אסורה עד סוף העולם'.

לשיטת רבי יהודה גם שאר איסורים אסורים בספק ספיקא - כגון רימוני באדן של ערלה או של תרומה, שאוסרין בכל שהוא (שהם אחד מן הדברים שאינם בטלים), ונפל אחד מהן לתוך ריבוא, ומריבוא לריבוא, כולם אסורים. ולשיטת רבי שמעון אפילו ע"ז אינה אוסרת בספק ספיקא - כיצד, כוס של עבודת כוכבים שנפל לאוצר מלא כוסות, כולן אסורין. פירש אחד מהן לריבוא ומריבוא לריבוא מותרין. וכן רמוני באדן שנפלו לריבוא, אסורים. נפלו מריבוא לתוך שנים (שהם רוב) ונעשו שלשה, ומשלשה למקום אחר, מותר.

שמואל סובר לענין ע"ז כרבי יהודה שאוסרת בספק ספיקא, וכרבי שמעון לענין שאר איסורים שאין אוסרות בספק ספיקא. וי"א שסובר כרבי אליעזר שאוסר ספק ספיקא לענין ע"ז.

דף ע"ד ע"ב

חבית של תרומה שנתערבה במאה חביות (שהיא אחת מן הדברים שאינם בטלות), ונפלה אחת מהן לים המלח - לריש לקיש הותרו כולן, שאנו תולים שהחבית האסורה נפלה.

לשיטת רבה לא התיר ריש לקיש אלא חבית, שמחמת גודלה ניכרת נפילתה - אבל תאנה שהיא קטנה ואין מקום חסרונה ניכר, לא. ולרב יוסף גם בתאנה התיר, שכנפילתה כך עליתה.

חבית של תרומה שנפלה במאה חביות סתומות, ונפתחה אחת מהן - נוטל הימנה כדי דימוע ושותה. אבל לא יפתח לכתחילה.

חבית של תרומה שנתערבה במאה וחמשים חביות, ונפתחו מאה מהן - נוטל הימנה כדי דימוע ושותה, ושאר חביות אסורים עד שיפתחו, ואין תולים לומר שהאיסור נמצא ברוב חביות שנפתחו.

אמוראים נחלקו באיזה אופן אפשר שתתערב טריפה בזבחים ואינה ניכרת: א. לרבי ינאי שנתערבה נקובת הקוץ בדרוסת הזאב. ב. לריש לקיש שנתערבה בנפולה, וסובר שלא די במה שעמדה על רגליה לאחר נפילה, וגם אם הלכה צריכה בדיקה לאחר שחיטה. ג. לרבי ירמיה שנתערבה בולד טריפה, וכרבי אליעזר שאינו קרב. שאר אמוראים לא פירשו כרבי ינאי, שיש היכר בין נקובת הקוץ לדרוסת הזאב, שזה נקבו משוך וזה עגול. וכריש

לקיש לא אמרו שסוברים שאם הלכה אין צריכה בדיקה, וכרבי ירמיה לא אמרו שלא רצו להעמיד המשנה כרבי אליעזר.

יום רביעי פרשת בלק - י"ד תמוז תשע"ח

דף ע"ה ע"א

נתערבו קדשים בקדשים מין במינו - אם היה קרבן נשים, יקרבו לשם מי שהוא. אבל קרבן של אנשים לא, שצריך סמיכה, ואין אנו יודעים מי הוא בעליו.

קרבן יחיד שנתערב בקרבן יחיד, או קרבן ציבור שנתערב בקרבן ציבור, או קרבן יחיד וקרבן ציבור שנתערבו זה בזה: אם נתערבו 'שחוטים כעין חיים', כגון כוסות בכוסות - נותן ד' מתנות מכל אחד. ואם נתן מתנה מכל אחד יצא, שכל הניתנים על מזבח החיצון שנתנם מתנה אחת כיפר. ואם נתן שתי מתנות שהן ארבע מכולן, יצא. ואם נתערבו שני הדמים בכוס אחד - נותן ארבע מתנות מכולם, ואם נתן מתנה אחת מכולם יצא. ולרבי רואים את המתנה, אם יש בה כדי לזה וכדי לזה כשרה, ואם לאו פסולה.

צלוחית של מי חטאת המוקדשין שנפל לתוכן מים אחרים כל שהוא - לרבי אליעזר יזה שתי הזאות. ופירש רבי שלדבריו הזאה כל שהוא מטהרת, שאינה צריכה שיעור. והזאה אפשר שתהא מחצה כשר ומחצה פסול.

ולא אמרה רבי אלא לדברי רבי אליעזר, אבל רבי עצמו סובר שדמים שנתערבו רואים אם יש בנתינה כדי לזה וכדי לזה, והוא הדין להזאה. ולתירוץ שני רבי סובר כרבי אליעזר, ולא אמרה אלא לענין הזאה, אבל לא לענין נתינת דם למזבח.

דף ע"ה ע"ב

בכור ומעשר משהוממו, עושין תמורה. ותמורתן כיוצא בהן. - לפיכך אין מאכילים תמורת בכור לנדות לבית שמאי, כשם שאין מאכילים את הבכור. ואין תמורת בכור נפדה לצאת מתורת בכורה לחולין ולחול קדושתו על המעות, כשם שבכור אין נפדה, ואין תמורת בכור נשקל בליטרא כשם שבכור אינו נשקל.

התפיס בכור לבדק הבית, אין שוקלים אותו בליטרא - אע"פ שיהיה ריווח להקדש אם ישקלוהו, שלא הקנה כהן זה לבדק הבית אלא מה שקנו לו, והוא עצמו לא היה יכול לשקול אותו.

זבחים שנתערבו בבכור ובמעשר ירעו עד שיסתאבו, ויאכלו בבכור ובמעשר - כלומר שלא ישקלו אותם בליטרא, אע"פ שיש הפסד להקדש.

חטאת ואשם אין יכולים להתערב - שזה זכר וזה נקיבה. חטאת ועולה, אע"פ שהחטאת נקיבה והעולה זכר, אפשר שיתערבו אצל שעיר נשיא שחטאת שלו זכר. אבל חטאת ואשם של שעיר נשיא אע"פ ששניהם זכרים, ניכרים זה מזה, שזה יש לו שיעור וזה צמר.

פסח ואשם, אע"פ שזה בן שנה וזה בן שתיים, אפשר שיתערבו - אצל אשם נזיר ומצורע שבני שנה הם. ועוד, שיש בן שנה הנראה כבן שתיים, ויש בן שתיים שנראה כבן שנה.

אשם שנתערב בשלמים - לרבי שמעון שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחמור שבהן, ולחכמים אין מביאים קדשים לבית הפסול.

נתערבו חתיכות בחתיכות, קדשי קדשים בקדשים קלים, הנאכלין ליום אחד בנאכלין לשני ימים ולילה - יאכלו כחמור שבהן.

יום חמישי פרשת בלק - ט"ו תמוז תשע"ח

דף ע"ו ע"א

אין לוקחים תרומה בדמי שביעית - מפני שממעטים באכילת התרומה, שצריך לאכול אותה עד זמן הביעור.

לשיטת רבא גם רבי שמעון סובר כן, ולא אמר שמביאים קדשים לבית הפסול אלא בדיעבד - כגון אשם שנתערב בשלמים שמקריבים אותם ושניהם יאכלו כחמור שבהם, אבל לכתחילה אין מביאים קדשים לבית הפסול. ואב"י הוכיח שרבי שמעון מתיר להביא קדשים לבית הפסול גם לכתחילה, ולשיטתו לוקחים תרומה בדמי שביעית.

לרבי שמעון הכהנים רשאים לשנות באכילת קדשים, לאכלן צלויים שלוקין ומבושלין, ולתת לתוכן תבלין אפילו של תרומה. ואע"פ שממעט בזמן אכילת תרומה, אין מכאן ראיה שמביאים קדשים לכתחילה לבית הפסול, שתרומת תבלין דרבנן.

לתנא קמא אין לוקחים תרומה בכסף מעשר שני - שממעט באכילת תרומה שלא תאכל אלא בירושלים. ורבי שמעון מתיר.

לתנא קמא אין מבשלין ירק של שביעית בשמן של תרומה - שלא יביאו קדשים לבית הפסול. ורבי שמעון מתיר.

ראיות שלרבי שמעון מביאים קדשים לבית הפסול לכתחילה (כאב"י), ואפילו בתרומה מן התורה: (א) ממה שמתיר לכתחילה ליקח תרומה בכסף מעשר שני. (ב) רב יוסף הוכיח ממה שהתיר רבי שמעון לבשל ירק של שביעית בשמן תרומה שהיא מן התורה. ומשמע שלרבי שמעון מערבים לכתחילה. כי אם כבר נתערבו, מותר גם לחכמים, שלא אמרו חכמים באשם ושלמים שנתערבו שלא יביאום לבית הפסול, רק משום שיש להם תקנה ברעיה, אבל חתיכה שנתערבה בחתיכות שאין לה תקנה, גם לחכמים תאכל כחמור שבהם. וגם כאן אין לו תקנה. ובסחיטה אי אפשר, שאם יסחוט הרבה יפסיד את של שביעית, ואם יסחוט מעט עדיין השמן מעורב בו.

דף ע"ו ע"ב

ספק מצורע מביא ביום שמיני לטהרתו אשמו ולוגו

בעל מום שמאוסים.

דף ע"ז ע"ב

נתערבו אברים באברים בעלי מומין - לרבי אליעזר אם קרב ראש אחד מהן, יקרבו כל הראשין שנים שנים. וכן אם קרב כרעים של אחד מהן, יקרבו כל הכרעים שנים שנים. אבל לא יקריב אחד אחד, שבשנים אני אומר מתוך שאחד אינו בעל מום גם השני כשר. ולחכמים אפילו קרבו כולם חוץ מזוג אחד, יצא לבית השריפה.

שבת קודש פרשת בלק - י"ז תמוז תשע"ח

דף ע"ח ע"א

דם שנתערב במים - אם נפלו מים לתוך דם, ויש בו מראית דם כשר. ואם נפל דם לתוך מים, ראשון ראשון בטל. ולענין כיסוי הדם, גם אם נפל דם לתוך מים אינו בטל, שאין דיחוי במצוות.

נתערב הדם ביין - רואין אותו כאילו הוא מים.

נתערב בדם בהמה של חולין, או בדם החיה - לת"ק רואין אותו כאילו הוא מים. ולרבי יהודה אין דם מבטל דם, ואפילו אם נפלה טיפה לתוך כלי גדול כשר לזריקה.

נתערב בדם פסולים - אפילו אם הכשר רבה עליו, ישפך לאמה. נתערב בדם התמצית - לת"ק ישפך לאמה, ורבי אליעזר מכשיר. אם לא נמלך ונתן, כשר גם לתנא קמא.

כזית פיגול וכזית נותר וכזית טמא שבללם זה בזה, ואכלן - לריש לקיש פטור. כי אי אפשר שלא ירבה מין על חבירו ויבטלנו, ונמצא שאותו המין שנתבטל מיעוטו אין בו כשיעור, ומאחר שאין יודעים איזה איסור נתבטל, הרי כאן התראת ספק על כל השלשה.

ולמדנו מזה שלשה דברים: א. שאיסורין מבטלין זה את זה. ב. שהדין שאיסור הנותן טעם בהיתר אסור גם אם ההיתר הוא רוב, כשהוא מין במינו, אינו מן התורה (ולהלן ע"ב נחלקו בדבר רבי יהודה וחכמים). ג. שהתראת ספק לא שמה התראה.

עשה עיסה מחיטין ואורז - אם יש בה טעם דגן חייבת בחלה מן התורה, ואדם יוצא בה ידי חובתו בפסח, אע"פ שרובה אורז. שדין 'נותן טעם' במין בשאינו מינו הוא מן התורה, כיון שהטעם ניכר בו.

דף ע"ח ע"ב

לשיטת חכמים מין במינו בטל ברוב ולא בנותן טעם - לפי שאין הטעם ניכר בו. ולרבי יהודה משערים אם היה נותן טעם אילו היה מין בשאינו מינו, כמו שמשערים בדבר התלוי במראה אם היה מראהו ניכר.

דלי טמא שיש בו יין לבן או חלב, והטבילו - לתנא קמא אם הרוב בדלי הוא מים, טהור. ולרבי יהודה רואים את היין או החלב כאילו הוא יין אדום, וכל זמן שאדמומית שלו ניכרת אינו בטל במים, ופסול,

עמו - ואומר אם של מצורע, הרי זה אשמו וזה לוגו, ואם לאו אשם זה של שלמי נדבה. ואותו אשם טעון שחיטה בצפון, ומתן בהונות, וסמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק, ונאכל ליום ולילה. וגם לרבא שאין מביאים לכתחילה קדשים לבית הפסול, כדי לתקן גברא מותר.

ועל הלוג שמן הוא אומר - אם איני מצורע יהא נדבה. וקומץ ממנו, ומוסיף עליו מעט להשלים מה שחסר, כדין חסר הלוג עד שלא יצק שימלאנו, ומקטיר את הקומץ, ולאחר מכן נותן מתן שבע, ואומר, אם מצורע הוא הרי זו הזאה, ואין זה שיריים, שהרי הקטרת הקומץ אינה כלום. ואם אינו מצורע, הרי הוא מזה לשם מים, ואין עובר משום כל שממנו לאשים הוא בבל תקטירו אלא כשמעלהו לריח ניחוח, ולא כשמעלהו לשם עצים. ופודה את השמן שהוסיף על המטבע ומוציאו לחולין כשהוא בתוך העזרה, לפי שלא קמץ עליו. ואין עובר משום מכניס חולין בעזרה, שהכניסו כשהיה קודש, ועתה נעשה חולין ממילא. ואע"פ שלרבי שמעון אין מתנדבין שמן, לתקן גברא מותר.

ואינו יכול לומר אשם זה יהא אשם תלוי גם לסובר שמתנדבין אשם תלוי - שאשם מצורע בא כבש בן שנה, ואשם תלוי בא איל בן שתי שנים.

יום שישי פרשת בלק - ט"ז תמוז תשע"ח

דף ע"ז ע"א

איברי חטאת שנתערבו באיברי עולה - לרבי אליעזר יתן על המזבח, ורואה אני את בשר החטאת מלמעלה כאילו הן עצים. שנאמר 'ואל המזבח לא יעלו לריח ניחוח', לריח ניחוח אי אתה מעלה אבל אתה מעלה לשם עצים. ולחכמים תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה, שנאמר על שאור ודבש 'קרבן ראשית תקריבו אותם', אותם אתה מעלה לשם עצים, אבל כל שהוא ממנו לאשים שהוא בבל תקטירו הנלמד מסוף הפסוק, אסור אפילו לשם עצים.

איסור העלאת שאור ודבש הוא גם על הכבש - אבל איסור הקטרת שיריים אינו אלא על המזבח, שנאמר 'אותם', אותם נתרבה כבש כמזבח, ולא דבר אחר.

לשיטת רבי יהודה לא נחלקו רבי אליעזר וחכמים על איברי חטאת שנתערבו באיברי עולה שיקרבו - ואם נתערבו ברובע ונרבע, לא יקרבו. ונחלקו על איברי עולה תמימה שנתערבו באיברי בעלת מום, שלרבי אליעזר יקרבו, שנאמר 'מום במ לא ירצו', בפני עצמן לא ירצו אבל על ידי תערובת ירצו. ולחכמים לא יקרבו, ו'מום במ' בא ללמד שכל זמן שהמום במ לא ירצו, אבל עבר מומם ירצו. ועוד הוסיף רבי אליעזר שגם לדברי חכמים יקרבו, שרואה אני את אברי בעלת מום כאילו הם עצים כדין בשר חטאת, ולחכמים אין אומרים 'רואה אני' אלא באברי חטאת שאינם מאוסים, ולא באברי

ואם דיהה מראהו, כשר.

דלי שהוא מלא רוקין והטבילו - כאילו לא טבל, שהרוק עב וחוצץ בפני המים, ואינו בטל במים. דלי שהוא מלא במי רגלים - אף על פי שמראיהן חלוק מעט ממראה שאר מים, כיון שמין מים הן, אין צריכים רוב מים לבטלם, אלא רואים אותם כאילו הם מים.

היה הדלי מלא במי חטאת - לרבי יהודה אינו טהור עד שירבו המים על מי חטאת. ונחלקו אמוראים מדוע אין אומרים 'רואים על מי החטאת כאילו הוא יין אדום', ולא יבטל ברוב כל זמן שחזותו ניכרת:

לאביי לא אמר רבי יהודה 'רואין' אלא לדעת רבן גמליאל רבו שמחמיר במין במינו שאינו בטל, וכך מחמיר גם באופן שמראיהם שוים שרואים אותו כאילו הוא אדום ולא בטל ברוב. ולרבא מדובר בדלי שתוכו טהור וגבו טמא, שמעיקר הדין די שיכנס מעט מים לשפתו, שהרי תוכו אינו צריך טבילה, וחכמים גזרו שיטבלנו יפה שמא יחוס על מי החטאת שבתוכו ולא יטבול את שפת הכלי, וכשרובו מים כבר לא גזרו.

יום ראשון פרשת פנחס - י"ח תמוז תשע"ח

דף ע"ט ע"א

לרבי יהודה משום רבן גמליאל אין דם מבטל דם לענין זריקה וכיסוי, ואין רוק של טהור מבטל רוק של זב, ואין מי רגלים טהורים מבטלים מי רגלים של זב.

שלשה סוגי ביטול מצאנו באיסורים: מין בשאינו מינו, הולכים אחר טעמו. מין במינו הולכים אחר הרוב. ודבר שאינו תלוי בטעם אלא במראה, הולכים אחר המראה.

לשיטת רבי אלעזר כשם שאין מצות מבטלות זו את זו (כדעת הלל בסמוך) - כך אין איסורין מבטלין זו את זו. (ולא כריש לקיש לעיל עח.)

אמרו עליו על הלל הזקן שהיה כורך פסח מצה ומרור בבת אחת ואוכלן - שנאמר 'על מצות ומרורים יאכלוהו'. וסובר שמצוות אין מבטלות זו את זו.

דף ע"ט ע"ב

עביט שנשבר, ובלעו חרסיו מי רגלים של זב וזבה, ונכבסו במים שני פעמים - טמאים, שעדיין לא פלטו ממי רגלים הבלועים בהם. נתן לתוכם מים פעם שלישי - טהורים, שכבר פלטו מי רגלים שנבלעו בהם.

לא נתן לתוכו מים, אלא מי רגלים של אדם טהור - לרבי יהודה אפילו עשרה פעמים טמא, שמין במינו לא בטל. ולרבי אלעזר בן יעקב בפעם שלישי טהור.

המסיט פשתן שטוואתו נדה - טהור, שרוק שנתיבש אינו מטמא. ואם היה לח - טמא, שהרוק הלח מטמא

במשא. ולרבי יהודה גם המלחלחו במים לאחר שיבש, חזר הרוק להיות לח מחמת המים, וטמא. ואפילו כבסו במים הרבה פעמים, לפי שהרוק נכנס בפשתן בחזקה וקשה לצאת.

דם שנתערב בדם פסולין - ישפך לאמה. נתערב בדם התמצית - לת"ק ישפך לאמה ורבי אליעזר מכשיר.

לרב זביד נחלקו אם גוזרים גזירה במקדש כשיש הפסד לקדשים - שלת"ק גוזרים, לפיכך גזרו כשנתערב דם כשר בדם פסול או בדם התמצית גם כשאין בפסול כדי לבטל את הכשר, שמא יבואו להכשיר כשיש בדם הפסול או בתמצית לבטל את הכשר. ולרבי אליעזר אין גוזרים. ולפי דבריו רבי אליעזר מכשיר גם כשנתערב בדם פסולים.

לרב פפא הכל מודים שגוזרים גזירה במקדש - ולפיכך כשנתערב בדם פסולים לדברי הכל ישפך לאמה, ולא נחלקו אלא כשנתערב בדם התמצית, שלת"ק גוזרים גם בזה לפי שמצוי שירבה דם התמצית על דם הנפש, ולרבי אליעזר אינו מצוי.

נתערב דם תמימים בדם בעלי מומין - ישפך לאמה. נתערב כוס בכוסות - לרבי אליעזר אם קרב כוס אחד, יקרבו כל הכוסות שנים שנים. ולחכמים אפילו קרבו כולן חוץ מזוג אחד, ישפך לאמה.

הניתנין למטה שנתערבו בניתנין למעלה - לרבי אליעזר יתן למעלה, ורואה אני את התחתונים מלמעלן כאילו הם מים, ויחזור ויתן למטה. ולחכמים ישפך לאמה, ואם לא נמלך ונתן, כשר.

יום שני פרשת פנחס - י"ט תמוז תשע"ח

דף פ' ע"א

הניתנין במתנה אחת שנתערבו בניתנין במתנה אחת - ינתנו במתנה אחת. מתן ארבע שנתערבו במתן ארבע - ינתנו במתן ארבע.

הניתנים במתן ארבע שנתערבו במתנה אחת - לר"א ינתנו במתן ארבע, שאם יתן במתנה אחת עובר בבל תגרע, אבל בבל תוסיף אינו עובר אלא כשהוא בעצמו. ולר' יהושע ינתנו במתנה אחת, שאם יתן במתן ארבע עובר על בל תוסיף, אבל על בל תגרע אינו עובר אלא כשהוא בעצמו. ועוד, שכשנתת במתן ארבע עברת על בל תוסיף ועשית מעשה בידך, וכשלא נתת עברת על בל תגרע ולא עשית מעשה בידך.

צלוחית של מי חטאת, שנפלו לתוכה מים כל שהן - חכמים פוסלים אותה להזאה, שסוברים יש בילה, והזאה צריכה שיעור, ואין מצטרפין בהזאה שניה מה שחסר מן השיעור בראשונה.

לשיטת רבי אליעזר יזה שתי הזאות. ונחלקו אמוראים באיזה אופן מדובר ומה טעמו:

א. לריש לקיש: סובר יש בילה, והזאה צריכה שיעור, ומצטרפין שתי הזאות לכשיעור, וכגון שנתערבו שיעור הזאה ממי חטאת בשיעור הזאה ממים,

שכאשר היזה שתי הזאות, וודאי היזה כשיעור ממי החטאת. ודבריו נדחו ממה שאמר רבי בברייתא שלדברי רבי אליעזר הזאה כל שהוא מטהרת ואין צריכה שיעור, והזאה אפשר שתהיה מחצה ממים כשרים ומחצה מפסולים.

ב. לרבא: סובר יש בילה והזאה אין צריכה שיעור, ומעיקר הדין די בהזאה אחת שבוודאי יש בה ממי חטאת שהרי יש בילה, אלא שחכמים קנסו שיזה שתי פעמים, כדי שלא יבוא להרבות ממים פסולים וירויח.

ג. לרב אשי: מדובר כשנתערבו מים כל שהוא, וסובר שאין בילה, לכך לא די בהזאה אחת שמא לא היזה אלא מן הפסולים, אבל בשתי הזאות כשר, שבוודאי היזה באחת מהם ממי חטאת, שהפסולים אינם אלא כל שהוא.

דף פ' ע"ב

הניתנים למעלה שנתערבו בניתנים למטה - לרבי אליעזר יתן למעלה, ויחזור ויתן למטה, והתחתונים עלו לו. לרב אשי שרבי אליעזר סובר 'אין בילה', מדובר כשהרוב מן העליונים, ונתן למעלה כשיעור תחתונים ועוד, נמצא שבוודאי נתן קצת מן העליונים. ותחתונים עלו לו לשם שיריים של עליונים. - ולמסקנא מדובר כשנתערבו הכוסות, ונתן משני הכוסות למעלה ולמטה, ותחתונים עלו לו לגמרי.

נתנם למטה ולא נמלך - לרבי אליעזר יחזור ויתן למעלה והתחתונים עלו לו. ולרב אשי שסובר אין בילה, מדובר כשהרוב מן העליונים, ונתן למעלה שיעור תחתונים ועוד, ותחתונים עלו לו לשם שיריים כשחזר ונתן למטה לאחר שנתן למעלה - ולמסקנא שמדובר כשנתערבו הכוסות, עלו לו תחתונים לגמרי.

נתנו למעלה ולא נמלך - אלו ואלו מודים שיחזור ויתן למטה, ואלו ואלו עלו לו. לפי שיש בילה, ונמצא שנתן למעלה גם מן העליונים, ועתה אינו משנה כלום למטה, שהתחתונים מקומן למטה, והעליונים ניתנים בתורת שיריים. ולרב אשי שרבי אליעזר 'אין בילה', מדובר כשהרוב מן העליונים, ונתן למעלה כשיעור תחתונים ועוד, נמצא שבוודאי נתן למעלה מן העליונים, ונתן למטה בתורת שיריים, אבל לתחתונים לא עלו לו, שמא כל התחתונים ניתנו למעלה. ורק לדעת חכמים שנינו ש'אלו ואלו עלו לו'. - ולמסקנא שנחלקו כשנתערבו הכוסות, גם לרבי אליעזר אלו ואלו עלו לו.

הניתנים במתנה אחת שנתערבו בניתנים במתנה אחת ינתנו במתנה אחת - לרב אשי שרבי אליעזר אין בילה, אם נתערבו בבלול, ונתנים במתנה אחת רק כשנתערבו אחת באחת. וכן מתן ארבע שנתערבו במתן ארבע, יתן ארבע רק כשנתערבו ארבע בארבע. אבל אם נתערבו יותר, כיון שאין בילה, חוששים שיתן מזה ולא יתן מזה. ולמסקנא מדובר שנתערבו הכוסות, ויתן כשיעור משני הכוסות.

נתערבו מתן אחת במתן ארבע לרבי אליעזר ינתנו

במתן ארבע - ולרב אשי שאין בילה, לא נחלקו אלא בכוסות, שרבי אליעזר רואים את הדם הנזרק כאילו הם מים, ולרבי יהושע אין רואים. אבל נתערבו בבלול, גם לרבי אליעזר לא ינתנו במתן ארבע, שמא כולם מהניתנים במתן אחת. ואם נתערבו רק ארבע באחת, גם לרבי יהושע אין כאן בל תוסיף.

לרבי יהודה נחלקו ר"א וחכמים בין בבלול ובין בכוסות - ולא נחלקו על דם חטאת שנתערב בדם עולה שיקרב, ברובע ונרבע שלא יקרב, אלא על דם תמימה שנתערב בדם בעלת מום, שרבי אליעזר יקרב, ולחכמים לא. (ולרב אשי שאין בילה, בבלול מדובר שהיה הרוב מן הכשר, ויתן על המזבח כשיעור שיש מבעלת מום ועוד).

יום שלישי פרשת פנחס - כ' תמוז תשע"ח

דף פ"א

י"א שחכמים ורבי אליעזר נחלקו כשנתערבו דם חטאת ועולה לפני מתן דמים - שלחכמים ישפך לאמה, שאסור לשנות מקום דם העולה וליתנם למעלה כדי להכשיר את החטאת, אבל אם נתערבו שיירי חטאת בתחילת עולה, לדברי הכל ינתנו למטה, שמקום עולה הוא מקום שיריים של חטאת, כיון שהדם שותת ויורד על היסוד. וי"א שגם באופן זה סוברים חכמים שישפך לאמה, שצריך שישפוך השיריים על היסוד ממש העשוי כאצטבא, ולא על קיר המזבח.

נתערב דם בכור בדם קדשים אחרים יקרב - שנאמר 'קודש הם'. לסובר ששיירים נשפכים על קיר המזבח למטה, מדובר שנתערבו סוף עולה ובכור. ולסובר ששיריים צריכים אצטבא, מדובר שנתערבו תחילת עולה ובכור, ולמדנו מכאן שאין עולין מבטלין זה את זה.

נאמר בעולה 'זהקריבו בני אהרן את הדם זורקו את הדם' - 'דם דם' מיותר. האחד בא לרבות שאם נתערב דם עולה בדם עולה או בדם תמורה או בדם חולין שיקרב. וכן אם נתערב בדם תודה ושלמים, שבאים בנדר ונדבה כעולה. וכן אם נתערב בדם האשם שטעון מתן ארבע כמותו. ו'דם' השני מרבה בכור ומעשר ופסח. ולסובר שאין מקום שפיכת שיריים אלא על היסוד, מדובר שנתערבו דם של תחילת עולה ובכור, ומכאן למדנו שאין עולין מבטלים זה את זה.

ותנאים אלו לא למדו שאין עולין מבטלים זה את זה מ'ולקח מדם הפר ומדם השעיר', שסוברים שאין מערבין לקרנות. ואלו שלא למדו מ'דם' שני פעמים, לא משמע להם שבא לרבות. ואלו שלא למדו מ'קודש הם', לפי שדרשו למעט תמורתם. והשני דורש שתמורתו לא קרב ממה שנאמר אם שור אם שיה' לה' 'הוא', הוא קרב ולא תמורתו.

הניתנים למטה שנתערבו בניתנים למעלה, אם נתן למעלה ולא נמלך, יחזור ויתן למטה, ואלו ואלו

עולין לו - לסובר שמקום שיריים על האיציטבא, צריך לפרשה שנתערבה חטאת החיצונה בשירים של חטאת פנימית, ואע"פ ששיריים מעכבין, אם חסרו (כגון כאן שנתן מהם תחילה למעלה) אין מעכבין.

יום רביעי פרשת פנחס - כ"א תמוז תשע"ח

דף פ"ב ע"א

הניתנין בפנים שנתערבו בניתנין בחוץ - ישפכו לאמה. ולרבי אליעזר בשאר קרבנות יתן בפנים ויחזור ויתן בחוץ, אבל בחטאת ואשם לא, שנפסלים בהבאת דמם לפנים. ואין לומר שיקדים חוץ לפנים, שכשם שמצוה להקדים עליונים לתחתונים, כך מצוה להקדים פנים לחוץ.

ואם נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים - כשר.

נתן בפנים וחזר ונתן בחוץ - רבי עקיבא פוסל, שלדבריו כל דמים שנכנסו לכפר בהיכל פסולים, שנאמר 'וכל חטאת', 'כל' לרבות שאר קדשי קדשים 'וכל לרבות קדשים קלים. וחכמים מכשירים שרק חטאת נפסלת בהבאת דמה לפנים. ופירש רבי יוסי הגלילי ש'כל' חטאת בא לרבות חטאת ציבור, 'וכל חטאת לרבות חטאת זכר. ולרבי אליעזר אף האשם, שנאמר 'כחטאת כאשם'.

לרבי יוסי הגלילי דברי הכתוב 'וכל חטאת אשר יובא מדמה אל אהל מועד לכפר בקדש תשרף', אינו עולה על חטאת חיצונה שנכנס דמה לפנים - שזאת למדנו מ'הן לא הובא את דמה' שאמר משה ביום שמיני למילואים, אלא בא ללמד על פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שנתנית דמן בפנים, ולומר שאם נפסלו ישרפו בבית הבירה ולא מחוץ למחנה, וגם ליתן לא תעשה על אכילתם.

חטאת שקבל דמה בשני כוסות: יצא אחד מהן לחוץ - הפנימי כשר. נכנס אחד מהם לפנים - רבי יוסי הגלילי מכשיר את החיצון מק"ו, מה בחוץ שהוא מקום שהמחשבה פוסלת, לא עשה את המשויר כיוצא, בפנים שהוא מקום שאין מחשבה פוסלת, שאם חישב על מנת ליתן בהיכל לא פסל, ק"ו שלא יעשה את המשויר כנכנס. וחכמים פוסלין, שנאמר 'אשר יובא מדמה' אפילו מקצת דמה. ואין ללמוד מזה ק"ו על היוצא שיפסול את מה שנשאר בפנים, שנאמר 'אשר יובא', הנכנס פוסל ולא היוצא.

דם חטאת שנכנס להיכל לכפר - לר"א אף על פי שלא כפר פסול. ולרבי שמעון כשר עד שיכפר. לרבי יהודה אם הכניס שוגג, כשר. כל הדמים הפסולין שנתנו ע"ג המזבח, לא הרצה הציץ אלא על הטמא, שהציץ מרצה על הטמא ולא על היוצא.

דף פ"ב ע"ב

מחשבה בפנים אינה פוסלת בקל וחומר מחוץ - שנאמר 'ביום השלישי', אין מחשבת מקום פוסלת עד שיהא המקום משולש בדם בבשר באימורים, כגון חוץ לעזרה שבשעת היתר הבמות שלשתן

מצויים בו. ומחשבה בחוץ פוסלת - ואין למדים בקל וחומר מבפנים שלא תפסול, שנאמר 'שלישי' זה חוץ לזמנו, 'פיגול' זה חוץ למקומו.

בשר היוצא לחוץ פסול - שנאמר 'ובשר בשדה טרפה לא תאכלו', כיון שיצא בשר חוץ למחיצתו נאסר. בשר הנכנס לפנים כשר - שנאמר 'מדמה', דמה ולא בשר.

'פנימה' מלמד על דם שנכנס לפני ולפנים, 'אל הקודש' מלמד על הנכנס להיכל. - ואילו היה אומר 'קודש' לבד, הייתי מפרשה על קודש הקדשים, בא 'פנימה' ולימד על קודש שהוא ההיכל. ואע"פ שכל שנכנס לקודש הקדשים כבר נכנס להיכל - לאביי הכתוב בא לרבות על הנכנס לקודש הקדשים דרך גגים ועליות. ולרבא כל שנכנס על דעת להכניסו לקודש הקדשים, אם נכנס להיכל עדיין לא נפסל.

עבד עברי של כהן הקנוי לשש, ועבד נרצע הקנוי עד היובל, אין אוכלים בתרומה - שנאמר 'תושב', זה קנוי קנין עולם, ו'שכיר' זה קנוי קנין שנים. ואילו היה אומר תושב ולא שכיר, הייתי מפרש ש'תושב' זה קנוי קנין שנים, אבל נרצע אוכל, בא שכיר ולימד על תושב שהוא קנוי קנין עולם. ואין להקשות שהתורה תאמר נרצע בפירוש, כי 'מילתא דאתי בק"ו טרח וכתב לה קרא'.

רבא נסתפק על פר העלם דבר ושעיר ע"ז שנכנס דמן לפני לפנים - אם מאחר שאין קורין בהם 'אל הקודש', שהרי מקומן בהיכל, אין קורין בהם 'פנימה', או מאחר שאין זה מקומן נפסלו.

ולצד שנפסלו נסתפק על פר ושעיר של יום הכיפורים שהזה מדמן על הבדים והוציאן להיכל, וחזר והכניסן - אם לא נפסלו לפי שמקומן הוא, או מאחר שכבר יצאו אין זה מקומן. ולצד שנפסלו נסתפק אם הזה מדמן על הפרוכת והוציאן למזבח הפנימי להזות עליו, וחזר והכניסן - אם מאחר שמקום אחד הוא לא נפסלו, או שהתורה החשיבתם לשני מקומות, שנאמר בהם יציאה.

יום חמישי פרשת פנחס - כ"ב תמוז תשע"ח

דף פ"ג ע"א

לרבי אליעזר חטאת שנכנס דמה לפנים אע"פ שלא כיפר - פסולה, שנאמר כאן 'לכפר בקודש', ונאמר להלן 'וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו לכפר בקדש', מה להלן בשלא כיפר אף כאן בשלא כיפר. ולרבי שמעון לא נפסלה אלא אם כיפר, שנאמר כאן לכפר, ונאמר להלן 'ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת אשר הובא את דמם לכפר', מה להלן בשכיפר, אף כאן בשכיפר. וטעם מחלקותם - רבי אליעזר דורש חוץ מחוץ ולא חוץ מפנים, ורבי שמעון דורש בהמה מבהמה ולא בהמה מאדם.

לשיטת רבי יהודה אם הכניס מדם חטאת בפנים בשוגג, כשר. ואם הכניס במזיד, פסול רק אם כיפר כדעת רבי שמעון.

דף פ"ד ע"א

מנחה הבאה בפני עצמה - לדברי כולן לא תרד, לרבי יוסי הגלילי ורבי עקיבא תרד. מנחה הבאה עם הזבח - לרבן גמליאל ורבי יהושע לא תרד, לדברי כולן תרד.

נסכים הבאין בפני עצמן - לדברי כולן ירדו, לר"ג ור"ש לא ירדו. נסכין הבאין עם הזבח - לדברי כולן ירדו, ורק לר"ג לא ירדו. ואע"פ שיכול להקריב את הנסכים למחר או ליום אחר, חשובים כדבר הבא מחמת זבח ולא כדבר הבא מחמת עצמו, ולפיכך ירדו לדעת רבי שמעון.

מתנדב אדם מנחת נסכים בכל יום - ואפילו בלא זבח. אלו אם עלו לא ירדו: הלן, והיוצא, והטמא, ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו, ושקבלו פסולין וזרקו את דמו.

לרבי יהודה הנשחט בלילה, ונשפך דמה, ויצא דמה חוץ לקלעים - אם עלתה תרד. שנאמר שלשה מיעוטים 'זאת היא העולה'. ולרבי שמעון לא תרד, כי כל שפסולו בקודש הקודש מקבלו. ואע"פ שלא נאמר אלא 'עולה', אנו מרבים שנשחטה בלילה ושנשפך דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים והלן והיוצא והטמא ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו ושקבלו פסולין וזרקו את דמו, הניתנין למטה שנתנין למעלה, ולמעלה שנתנין למטה, והניתנים בחוץ שנתנין בפנים, בפנים שנתנין בחוץ, ופסח וחסאת ששחטן שלא לשמן, שנאמר 'תורת העולה' ריבה תורה אחת לכל העולין שאם עלו לא ירדו.

אבל כל שלא היה פסולו בקודש אין הקודש מקבלו, שנאמר 'זאת'. ומאחר שריבה הכתוב ומיעט, אני מרבה את אלו שהיה פסולן בקדש, ומוציא אלו שלא היה פסולן בקודש.

ואלו שלא היה פסולן בקודש: הרובע והגרבע, והמוקצה והנעבד, והאתנן והמחיר, והכלאים והטרפה, והיוצא דופן, ובעלי מומין. רבי עקיבא מכשיר בבעלי מומין. ורבי חנינא סגן הכהנים העיד על אביו שהיה דוחה בעלי מומין מעל המזבח.

כשם שאם עלו לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו. וכולן שעלו חיים לראש המזבח, ירדו. עולה שעלתה חיה לראש המזבח, תרד. שחטה בראש המזבח, יפשיט וינתחה במקומה.

דף פ"ד ע"ב

רבי יהודה היה דורש על פסולים שעלו על המזבח לא ירדו: לן בדם כשר (שאם עלה לא ירד), שהרי לן כשר באימורין. לן באימורין כשר, שהרי לן כשר בבשר, כגון שלמים שנאכלים לשני ימים ולילה. יוצא כשר, שהיוצא כשר בבמה. טמא כשר, הואיל והותר לעבודת ציבור. חוץ לזמנו, הואיל ומרצה לפיגולו. חוץ למקומו שהוקש לחוץ לזמנו. שקבלו פסולין וזרקו את דמו, בפסולים הראויים לעבודת ציבור. ועיקר סמיכתו על ריבוי של זאת תורת העולה, לפי שאין דנין דבר שלא בהכשירו מדבר שבהכשרו.

כל הנשרפין על בית הדשן מטמאין את השורפן טומאת בגדים, ולא רק השורף פר ושעיר של יום הכיפורים. לרבי יהודה שנאמר 'ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת', שאין צריך לומר שני פעמים חטאת. ולרבי מאיר שנאמר 'לכפר', לימד על כל המתכפרים שהשורפן מטמא בגדים.

הדרן עלך כל הזבחים שנתערבו

פרק תשיעי - המזבח מקדש

המזבח מקדש את הראוי לו - שאם עלה עליו דבר פסול לא ירד. לרבי יהושע כל הראוי לאישים, שנאמר 'היא העולה על מוקדה', כל שהיא כעולה שראויה לאישים. אבל דם ונסכים ירדו. ולרבן גמליאל כל הראוי למזבח לא ירד אפילו דם ונסכים, שנאמר 'היא העולה על מוקדה על המזבח', כל שהיא כעולה שראויה למזבח.

לרבי שמעון היה הזבח כשר ונסכים פסולין, הנסכים כשירים והזבח פסול, או אפילו זה וזה פסולין - הזבח לא ירד והנסכים ירדו. שנאמר 'עולה', מה עולה הבאה בגלל עצמה אף כל הבאין בגלל עצמן, יצאו נסכים הבאין בגלל זבח.

דף פ"ג ע"ב

קמציין שלא קידשו בכלי - אפילו אם עלו על המזבח ירדו, שלא הובררו למזבח, וחסר מעשה בגופן. אימורי קדשים קלים שהעלן לפני זריקת דמן - לא ירדו, אע"פ שלא הובררו למזבח, לפי שאינם חסרים מעשה בגופן.

מחזירים את ה'פוקעין' מעל המזבח - לרבן גמליאל שנאמר 'על מוקדה', ולרבי יהושע שנאמר 'אשר תאכל האש'. ועכולי עולה אתה מחזיר ולא עכולי קטורת - שנאמר 'אשר תאכל האש את העולה על המזבח' ולא עכולי קטורת.

רבי יהושע שדורש מ'על מוקדה' שהמזבח מקדש רק את הראוי לאישים, דורש מ'על המזבח' טעם הדין - שלא ירדו לפי שהמזבח מקדשו. ורבן גמליאל דורש טעם הדין מ'כל הנוגע במזבח יקדש'. ולרבי יהושע אחד בא לרבות פסול שהיתה לה שעת הכושר, והשני לפסול שלא היתה לו שעת הכושר. ולרבן גמליאל כיון שהתורה ריבתה פסולים, אין חילוק אם היתה לה שעת הכושר או לא.

רבי יוסי הגלילי ורבי עקיבא דרשו שהמזבח מקדש פסולים מ'כל הנוגע במזבח יקדש'. ודווקא ראויים למזבח, לרבי יוסי הגלילי שנאמר 'כבשים', ולרבי עקיבא שנאמר עולה. ולפיכך עולת העוף - לרבי יוסי הגלילי תרד, שאינה בכלל כבשים. ו'עולה' בא למעט מחיים. ולרבי עקיבא לא תרד, שהיא בכלל עולה. וכבשים בא למעט מנחה.

קמצים שקדשו בכלי - לרבי יוסי הגלילי ורבי עקיבא ירדו, ש'עולה' לא תרד אבל מנחה תרד. ולתנאים במשנתנו שדרשו שמזבח מקדש פסולים מ'על מוקדה על המזבח', לא ירדו.

עמוד - מודילוס: 1901-00-0528 הדפסה - דפוס הדר: 02-5395575